

Is het een grap of menen we het echt?

Die Berg Komt Er!

Wie haalt het in zijn hoofd om in Nederland een berg van twee kilometer te willen bouwen? De naam is Thijs Zonneveld, sportverslaggever van Dagblad De Pers, oud-prof wielrenner, auteur van een reeks sportboeken, sidekick van Mart Smeets tijdens de Tour de France en nog zo wat. Net terug uit de Tour moest Zonneveld op 28 juli 2011 nog een column schrijven voor Nusport.nl. Hij schreef: 'Raar idee. Ik weet het. Maar hoe langer ik erover nadenk, hoe meer ik het zie zitten. Ik wil een berg. Een echte. In Nederland.'

Door: Ben Rogmans

Over de auteur:

Ben Rogmans is mede-oprichter en directeur-uitgever van Dagblad De Pers

Afgezien van een paar azijnzure types met wie je nog geen parasol overeind krijgt, waren de reacties van het publiek overwegend positief. De eerste reactie is: 'Dat kan toch niet!' De tweede: 'Waarom eigenlijk niet?' De derde: 'Hoe zou het wel kunnen?' De vierde: 'Leuk zo'n berg, laten we het proberen!' Na nog een column en een groot artikel in Dagblad De Pers meldden zich de eerste ingenieursbureaus, geologen, planologen, meteorologen, architecten, accountants, juristen, aannemers, baggeraars, universiteiten, gemeenten, provincies: allemaal wilden ze meedenken, want hoe krankzinnig het idee aanvankelijk ook lijkt: het kan.

De response was zo overweldigend dat Zonneveld een beetje bedolven dreigde te raken onder zijn eigen berg. Toen kwam ondergetekende in beeld als een soort projectmanager a.i. Een week of twee na de eerste column zijn we begonnen met de oprichting van een BV en een stichting en met het organiseren van een brainstormfase: vier bijeenkomsten met ca. vijftig professionals die binnen drie maanden twee of drie haalbare concepten voor

Allemaal wilden ze meedenken,
want hoe krankzinnig het idee
aanvankelijk ook lijkt: het kan

de berg zouden moeten opleveren. Een tweede fase, in 2012, gaat over het verder uitwerken van die concepten, het creëren van draagvlak onder de bevolking, het onderzoeken van de mogelijkheden tot financiering en exploitatie. In een derde fase, zeg van 2013 tot 2018 gaat het om het daadwerkelijk ontwerpen en tekenen van de berg. In de vierde fase, van 2015 tot 2022, gaan we

op zoek naar financiering en moeten we de vergunningen rondkrijgen. In de vijfde fase wordt de berg daadwerkelijk gebouwd.

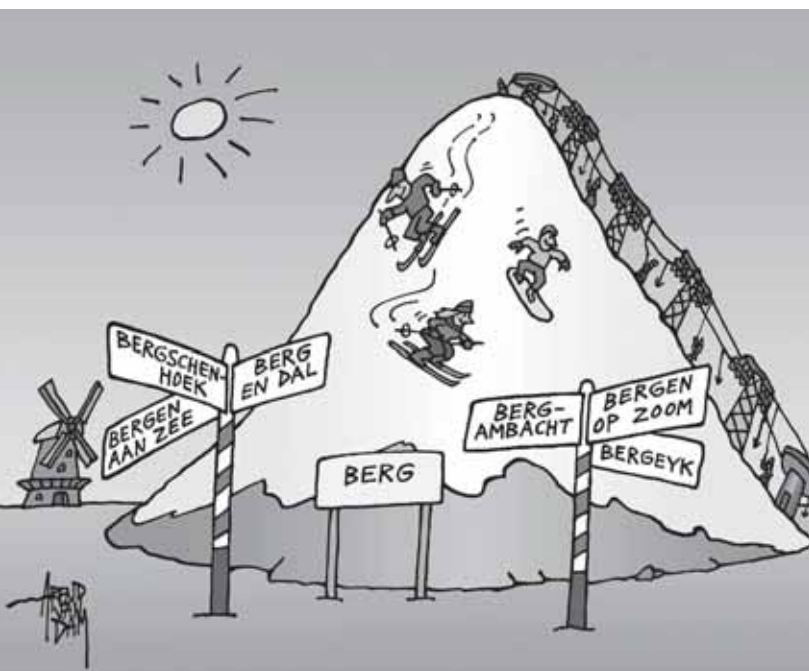
We hebben inmiddels twee brainstormsessies achter de rug en het meest opmerkelijke dat de afgelopen weken is gebeurd is dat het idee om een berg te bouwen waar je tegenop kunt fietsen en vanaf kunt skiën, is verlaten. Natuurlijk: uiteindelijk kunnen we fietsen, skiën, bobsleeën, schaatsen, op hoogtestage, recreëren,

De berg wordt zonder twijfel het
grootste bouwwerk ooit in de
geschiedenis van de mensheid

wonen en werken op de berg. Maar het is veel spannender om te bedenken wat er IN de berg kan.

Ook al halen we die 2000 meter hoogte wellicht niet helemaal, de berg wordt zonder twijfel het grootste bouwwerk ooit in de geschiedenis van de mensheid. Dat het ding duurzaam moet worden is geen punt van discussie. We onderzoeken dus de mogelijkheden om in de berg een plan-Lievens-tot-de-vijfde-macht aan te leggen, aan de buitenkant geweldige hoeveelheden zonne-energie te produceren, binnenin op grote schaal voedsel te produceren (en dus CO₂ af te vangen), zoetwater te produceren en nog zo wat. Eigenlijk willen we dus een gebouw maken waarin op grote schaal water, voedsel en energie wordt gemaakt. En dat gebouw dekken we af, zodat je aan de buitenkant kunt sporten.

Die brainstormsessies zijn uniek. Er zitten mensen van DHV, Oranjewoud, Geodan, Ballast Nedam, meteoconsult, Tauw, de KNWU, Brinkgroep, Rebel, Stadkwadraat, Bartels, Transtecadviseurs, APPM en SAB bij (volledige lijst staat op de website www.diebergkomter.nl). Inmiddels praten we met Boskalis, Van Oord, Philips, de Rabobank en anderen. De eerste sessies hebben al behoorlijk wat gegevens opgeleverd. In snel-

treinvaart: De sneeuwgrens ligt op 52 graden NB op ongeveer 600 meter. Aan de zuidwestzijde regent het, aan de noordoostzijde regent het tot wel vijftig kilometer voorbij de berg veel minder. De schaduwwerking hebben we goed in beeld. Op het continentale plat ligt voldoende zand van voldoende kwaliteit (korrelgrootte). De basis zou grotendeels massief kunnen, waarvoor we slib, rivierzand, afval, slakken uit verbrandingsovens en dergelijke kunnen gebruiken. Aanleg in de polder betekent dat we eerst enkele tientallen meters veen moeten afgraven, tot we op het pleistocene zand komen. Anders wordt het veen aan de zijanten weggeperst en zullen Almere en Amsterdam een metertje omhoog gaan. Want dat ding weegt natuurlijk wel wat. Een luchtverkeersleider van Schiphol helpt ons om per locatie uit te zoeken wat de gevolgen voor de vliegroutes zijn. Een meteoroloog kijkt naar de effecten op de wind. Als we de berg in zee aanleggen zoekt een baggeraar uit wat dat betekent voor de zeestromingen. Een geoloog kijkt of de tectonische platen het gewicht kunnen dragen. We zoeken nog een seismoloog die iets over de kans op en het effect van aardbevingen kan zeggen. Architecten zijn op zoek naar sterke, lichte en goedkope constructies. Financiële deskundigen zorgen dat de Stichting Haalbaarheidsonderzoek Die Berg Komt Er! 20.000 certificaten van 50 euro elk kan uitgeven.

Want we gaan absoluut een berg bouwen waarop de Olympische Winterspelen kunnen worden gehouden

We willen dat de berg een berg van het volk wordt. Daarom houden we de overheid zo lang mogelijk buiten de deur. Uiteraard gaan we lobbyen bij jonge ambtenaren, want dat zijn de mensen die we over vijftien jaar als DG tegenkomen. En bij de jongerenorganisaties van de politieke partijen, want die zijn over vijftien jaar Kamerlid of minister. Maar verder gaan we los van de overheid voorwaarts. We denken dat het concept waarin duurzaamheid, water-, voedsel- en energieproductie voorop staan bruikbaar

is voor allerlei andere projecten, waar ook ter wereld. We denken dat iemand een innovatieve bouwtechniek moet ontwikkelen – als metafoor zeg ik altijd maar dat we het beton van de 22e eeuw moeten uitvinden. Een soort *glare* of *twaron* of zoiets, maar dan veel goedkoper en makkelijker te produceren. Ook die techniek zal wereldwijd in andere projecten bruikbaar zijn.

De kernwaarden van de berg zijn duurzaamheid, innovatie en particulier initiatief. We willen op geen enkele wijze dat er belastinggeld aan wordt besteed. We moeten de zaak dus particulier financieren. In de media doen allerlei bedragen de ronde. De meest simpele rekensom is die voor een massieve berg, 2000 meter hoog, stijgingspercentage van 25%, een grondvlak dus van 16 bij 16 km als je voor een pyramidevorm kiest, dus een inhoud van 256 miljard kuub. Als een kuub zand drie euro kost (dat is alleen al de prijs van de energie die je nodig hebt om het zand te verplaatsen) kom je op 750 miljard euro. Einde project! Een andere berekening komt op 70 miljard kuub – 210 miljard euro. Einde project.

Op een of andere manier zou het voor 30 a 40 miljard moeten kunnen. De helft van dat bedrag wordt terugverdiend met onroerend-goedprojecten aan de buitenkant. De andere helft moet uit de productie van water, voedsel en energie komen. De exploitatie van sport en recreatie moet winst opleveren. Natuurlijk zullen er mensen blijven die denken dat dat onmogelijk is. Tja. Nederland zoals het nu is was 1000 jaar geleden ook onmogelijk. Net als de Maasvlakte, de kering in de Nieuwe Waterweg, de Palmeilanden bij Dubai en het Suezkanaal. Verder: we zijn lang niet de eersten die op dit idee kwamen. In Nederland zijn er in de twintigste eeuw al verschillende concepten ontwikkeld, in Berlijn is vrij recent een poging gedaan om een berg te bouwen op het voormalige vliegveld Tempelhof (in 2008 gesloten).

De uitdaging van dit project is om te bedenken hoe het wel kan, zeker in een tijd waarin iedereen met het hoofd omlaag loopt

De kernwaarden van de berg zijn duurzaamheid, innovatie en particulier initiatief

door de crises. Wij blijven proberen, want alleen bij mensen die niks proberen mislukt er ook niks. Als we voor afval geld meekrijgen als we het opslaan: des te beter. Voor slib: hetzelfde. Wat doen we met het zand dat vrijkomt als de grote rivieren meer ruimte krijgen? Lever maar bij ons in. Kunnen we misschien een berg van ijs maken? Of van piepschuim? Is 2000 meter misschien wat veel? Laten we dan eens kijken naar 1250 meter... maar wel in de gaten houden dat een Olympische afdeling minstens 850 meter hoogteverschil moet hebben. Want we gaan absoluut een berg bouwen waarop de Olympische Winterspelen kunnen worden gehouden.

Misschien is het beter een berg van 1000 meter te maken met een kuil van 1000 meter ernaast. Of is een bergrug beter? We weten het nog niet. De pakweg honderd professionals die tot nu toe meedenken en meepraten – allemaal geheel pro deo – weten het ook nog niet. Maar het is wel een feestje om met hen de komende maanden, misschien zelfs jaren, te kijken hoe we dit project steeds een stapje verder kunnen brengen. De creativiteit, de ambitie, de durf en het enthousiasme van de Nederlandse ingenieurs en technici zijn heel groot. Geen wonder dat we daarmee wereldwijd een naam hebben hoog te houden. Aan hen ligt het niet: Die Berg Komt Er!